

Nr 14

Av herr **Wiklund** i Stockholm, om tidpunkten för avgivande av den årliga redogörelsen för handläggningen av riksdagens skrivelser till Kungl. Maj:t, m. m.

I motion till 1961 års riksdag hemställde undertecknad, att riksdagen ville medverka till att den årliga redogörelsen för behandlingen inom Kungl. Maj:ts kansli av riksdagens skrivelser skulle avgivas inom sådan tid, att riksdagens ledamöter har den allmänna motionstiden i början av varje riksdag till sitt förfogande vid granskningen av redogörelsen (motion II: 97).

Första lagutskottet fann i sitt utlåtande över motionen (nr 20 år 1961) det i och för sig önskvärt, att ifrågakarande redogörelse lämnades riksdagen "så snart ske kan". Såvitt kan bedömas ville utskottet med detta opreciserade uttryck giva till känna, att det enligt dess mening fanns fog för motionsyrkandet. Utskottet, som i utlåtandet hänvisade riksdagsledamöterna till möjligheten att interpellera eller ställa enkel fråga i stället för att väcka motion rörande något spörsmål, varom redogörelsen exempelvis lämnade otillräckliga eller enligt en eller flera ledamöters mening otillfredsställande upplysningar, fortsatte nämligen med att förklara, att det icke ansåg skäl föreligga att innan författningsutredningen framlagt sina förslag förorda en ändring av gällande ordning.

Utskottet hade dessförinnan i utlåtandet konstaterat, att ändringen enligt riksdagens beslut 1957 av tidpunkten för redogörelsens avgivande, så att detta kunde uppskjutas till sista dagen i januari månad, föranleddes av angelägenheten av att göra justitieombudsmannens arbete med redogörelsen mindre betungande. Då inte justitieombudsmannen utan Kungl. Maj:t numera avgiver redogörelsen, kvarstår inte längre detta skäl för den 1957 genomförda ändringen av tidpunkten för redogörelsens avlämnande. Vidare uttalade utskottet, att frågan om denna ändrings inverkan på riksdagsledamöternas möjligheter att granska redogörelsen inte syntes ha upptagits till övervägande i samband med riksdagsbeslutet och att någon olägenhet av ändringen inte påtalats förrän genom motionen.

Som framhölls i motionen och i debatten i andra kammaren den 22 mars 1961 vid ovannämnda utskottsutlåtandes behandling består olägenheten av den genomförda ändringen däri, att riksdagsmännen inte kan genom motion ställa yrkande i spörsmål, som kan uppkomma som ett resultat av deras granskning av ifrågakarande redogörelse. Genom den nuvarande ordningen drivs riksdagsmännen att utnyttja rätten att interpellera eller ställa enkel fråga även i spörsmål, som kunde besvaras genom en enkel notis i den årliga redovisningen

för vidtagna åtgärder med anledning av riksdagens skrivelser. En utveckling i antydd riktning kan knappast vara önskvärd.

I ovan åberopade riksdagsdebatt påtalades även, att många ärenden i denna redovisning endast beröres genom upplysning om att "ärendet är beroende på Kungl. Maj:ts prövning". Bakom denna oklara upplysning kan ligga omfattande och långvarig beredning av ett ärende inom vederbörande departement men också att ärende, som redovisas på detta sätt, inte föranlett någon egentlig åtgärd. Det vore ur riksdagens, pressens och allmänhetens synpunkt önskvärt, att redovisningen utan att denna därför behövde göras omfattande gäve viss upplysning om vidtagna åtgärder även i av riksdagen hos Kungl. Maj:t anhängiggjorda men oavslutade ärenden, i varje fall om det förflutit längre tid — förslagsvis tre år — utan att ett ärende slutbehandlats.

Vad beträffar den invändningen mot ett tidigare avgivande av redogörelsen än f. n., att redogörelsen då inte skulle kunna omfatta *hela* det nyss förflutna kalenderåret, är denna olägenhet såsom erfarenheten under tidigare ordning visar inte stor och skulle kunna elimineras genom kompletterande tillägg i stencil, som sedan tryckes i nästkommande redogörelse.

Det synes numera i än högre grad än förra året vara ovisst när åtgärder föranledda av författningsutredningens förslag kan komma att behandlas och leda till riksdagsarbetets reformering. Ovan berörda, praktiskt viktiga önskemål torde inte erfordra mer än enkla förändringar i nu tillämpad redovisningspraxis. Dessa förändringar bör därför kunna genomföras utan att författningsutredningens förslag avvaktas.

Med hänvisning till vad ovan anförts får undertecknad hemställa,

- att riksdagen ville i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla
- a) att den årliga redogörelsen för handläggningen inom Kungl. Maj:ts kansli av riksdagens skrivelser måtte avgivas inom sådan tid, att tillfälle beredes riksdagens ledamöter att — vid uppkommande behov att vid granskningen av redogörelsen ställa yrkande — utnyttja den allmänna motionstiden i varje riksdags början samt
 - b) att även oavslutade ärenden redovisas med någon kortfattad upplysning om vad som blivit åtgjort i respektive ärende, i varje fall då längre tid — förslagsvis tre år — förflutit sedan ett sådant ärende anhängiggjordes.

Stockholm den 16 januari 1962

Daniel Wiklund
i Stockholm